

AZ ELVESZETT BÁRÁNY TÖRTÉNETE (Lukács 15,1-7)

Az elveszett juh példázata főként Isten kereső szeretetét mutatja be. Az ember, akinek száz juha van, meglehetősen gazdag ember lehetett, aki valószínűleg nem érezte volna meg egy báránya elvesztését, de neki mégis fontos volt az az egy is.

A juh

A juh nyugodt lény, védtelensége és nyájösztöne a fő oka annak, hogy mind az Ószövetség, mind az Újszövetség a hívők képének használja, a juhnyáj pedig Isten népeként szerepel.

A bűnben van egyfajta centrifugális törekvés, amely következtében a juh messzire elkóborol, vagyis a bűnös egyre távolabb kerül Istentől. Ha a pásztor nem menne érte, hogy megkeresse, örökre elveszne.

A pásztor

A pásztor nagy szerepet játszik a Bibliában. Odafigyel népére, összegyűjti az elveszettet, megad nekik mindent, amire szükségük van. Már az Ószövetség is beszél prófétikusan Jézusról, mint pásztorról (Ez 34,23).

Az Újszövetségben ő maga nevezi önmagát a jó pásztornak, akinek hangját ismerik az övéi és követik őt, mert előttük jár, ismeri őket, nevükön szólítja juhait, legelőt ad nekik és életét adja értük. Jézus azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet. Miután megtalálta elveszett juhát, nem büntette meg, nem üzte durván a karáig, hanem vállára vette és úgy vitte haza.

Amint eléri otthonát, összehívja barátait és szomszédait, hogy megossza velük örömét.

Az Örüljetek velem! Felszólítás a farizeusoknak és írástudóknak szól, akik zúgolódnak, amiatt, hogy magához fogadja a bűnösöket és együtt eszik velük.

A három irgalmasságról szóló példabeszédek egyike egy asszonyról szól.

A hajadon asszonyok mint hajéket viseltek homlokukon egy láncot érmekkel, amelyek a hozományukból származott az esküvőjük napjára. Egy asszony elvesztett egyet ezekből a drachmákból, amely az ő történetének a részét és jövőjének biztosítékát jelentette.

Az ő hanyagsága ebben igen súlyos volt, mert nemcsak a dénárról volt szó, hanem arról, amit dénárral csupán nem lehet megvásárolni. A barátnőivel való ünneplésben többet költött el, mint amennyit a drachmája ért.

Az első dolog, amit tesz, az nem a sírás és panaszkodás, hanem az, hogy el kezd keresni. Az akkori házak általában nagyon sötétek voltak, nem voltak ablakaik. Az állatok be is járhattak és ott is alhattak, ezért nem voltak tiszták sem.

Az asszony mindenképp előttről meggyújtja lámpását, mert különben nem tudná megtalálni az ő értékes drachmáját. A fény bevilágítja a ház minden tárgyát. Amikor a fény megragyogtatja a drachmát, akkor tudja azt megtalálni. Elveszhetünk, de ne veszítsük el ragyogásunkat és akkor könnyebben megtalálunk.

Amikor a szöveg azt állítja, hogy az asszony meggyújtja a lámpását, azt úgy kell érteni, hogy nála volt a lámpás, de ki volt oltva. Tehát használja az eszközt, ami a rendelkezésére áll, meggyújtja, mert máskülönben teljesen haszontalan volna.

A farizeusok és az írástudók rendelkeztek Isten Igéjének és a prófétáknak a lámpásával, azonban úgy tűnik eloltva tartogatták, mert életüket nem általa irányították, hanem inkább az emberi tradícióktól és a vallásos szokásoktól tették függővé magukat. Az asszony nem átkozza a sötétséget, hanem megoldást keres. Nem siránkozik viszontagsága ellenére, hanem legyőzi azt. Meggyújtja a lámpását, hogy jól láthasson. Ez a kezdete annak, hogy a problémát megoldja.

A mi valóságunkba: hányszor fordul elő az életünkben, hogy világossággal rendelkezünk, de nem vesszük igénybe azt? Inkább az összevisszaság teremtette félhomályban ülünk, vagy egyszerűen könnyű de rövid ideig tartó megoldásokat keressünk.

Másrészt, egy gonddal szemben meggyújtjuk-e a lámpásainkat vagy inkább eloltjuk? Ha valaki bizalmasan elmondja nekünk a kínjait, fájdalmait, tápláljuk-e depresszióját azzal, hogy hozzátesszük a mieinket is, vagy inkább kinyitjuk az ablakot, hogy a nehézséget megvilágíthassa a fény?

Amikor telefonon beszélgetünk, vagy egy baráttal találkozunk tápláljuk-e őt a világban történő rossz dolgokkal és növeljük-e a szociális bizonytalanságát, vagy kitágítva a horizontot és kikerülve a zűrzavarból hagyunk neki egy jelet a reményre? Reggelre eloltják a lámpákat és felgyújtják, ha elérkezik az esti félhomály: mi vagyunk-e azok, akik felgyújtjuk és eloltjuk a lámpákat?

Ha összehasonlítjuk ezt a példabeszédet az elveszett bárány példabeszédével, láthatjuk, hogy nagyrészt a felelősség az eltévelyedetté. Ugyanígy a drachma elvesztése is az asszony hanyagságából fakad.

Egyrészt van egy pásztor, aki nem tesz szemrehányást a bűnösnek, másrészt pedig van egy asszony, aki nem bünteti meg saját magát magára öntve vádak sorozatát, hanem hozzáfog egy általános takarításhoz.

Nem úgy takarít ezúttal, mint ahogy azt általában teszi. A helyzet súlya egy aprólékos és rendkívüli munkát követel. Csak az asszonyok képesek ilyen teljes gondossággal és finomsággal takarítani. Ez az asszony kész arra, hogy az egész házat kitakarítsa, minden szemetet kihúzza azért, hogy újra meglegyen a drachma, amely a többitől nem hiányozhat.

Végül megtalálja az ő kincsét a szemét között. Nem undorodik attól, hogy a kezét a földre és a mocsokba tegye, hogy a nyomára bukkanjon. A visszaszerzésért való aggodalom első helyen van. Bemocskolja a kezét azért, hogy kihalássza a kossal összekeveredett drachmát. Aztán, természetesen letisztítja azt a salaktól, hogy visszanyerje eredeti ragyogását és befoglalja a láncba. Most a drachma kiemelkedik ragyogásában a többiek közül. Ez a legszebb drachma a többiek között.

A bűnös elveszett és a pásztornak nem volt halvány fogalma sem arról, hogy hol keresse, azonban az asszony tudta, hogy a házában van. Megtörténhet, hogy a helyes útról letérünk. Nem szükséges teljesen elmerülnünk a bűnben. Kiálthatjuk: „Uram, Uram”. Lehetünk elveszettek. Mindahányszor elveszünk, amikor a szőlőben a munka jobban leköti figyelmünket, mint a szőlősgazdával való kapcsolatunk.

Konklúzió. Ne felejtsük el, hogy mi a példabeszéd központja: azonosítsuk magunkat az asszonnal. Ez a történet nem az elveszett tárgyat, hanem az asszony gondos keresését nyomatékosítja.

Képes vagy arra, hogy a sötétség átkozása helyett meggyújtsd a lámpát?

Kész vagy arra, hogy magad körül egy általános takarítást végezz, hogy megtaláld a drachmát?

Legyőződ az undort azért, hogy visszaszerezd a koszban levő érmet? Kész lennél-e arra, hogy többet költsz a visszaszerzett drachmáért levő ünnepségen, mint amennyit ér? Nem a megtérés a célja a kereszténynek, hanem az átalakulás. Odáig jutni, hogy magunkra öltünk mind a pásztor, mind pedig az asszony magatartását: határok nélkül tegyünk meg mindent és viseljük el egymás terhét, hogy képesek legyünk egy általános takarítás elvégzésére és aztán tegyük kezünket a szemébe, hogy megtaláljuk azt, aki elveszett. A legfontosabb, hogy olyanná váljunk, mint a pásztor és ez az asszony.

A Pásztor hangja a gyerekek (juhok) csukott szemmel ülnek a székeken (az akolban). A pásztor (hitoktató) egy nevet suttog. Amikor a gyermek meghallja a nevét, halkan álljon fel és csukott szemmel menjen a pásztorhoz, aki öleléssel jelzi, ha megérkezett. Mindenki megfogja az előtte álló vállát és behunyja a szemét. A pásztor lassan elindul és kivezeti az akolból a nyáját, körbevezetheti a teremben és visszaviszi az akolba. alternatív lehetőség: